

Strandsvæðastjórnun og leyfisveitingar til fiskeldis

Reynslusaga Álfsfells ehf

Hallgrímur Kjartansson

Saga Þorskeldis Álfsfells ehf

- Álfsvell hóf tilraunir með áframeldi á Þorski árið 2002
- Starfsmenn veiddu smáÞorsk og héldu honum lifandi til áframeldis í sjókvíum í Skutulsfirði
- Hefur vaxið á undanföörnum árum með stuðningi Þorskeldiskvótaverkefnisins
- Nýlega hafnar tilraunir með seiði

Framleiðslumagn í kg

2005	2006	2007	2008	2009	2010	Samtals
18.191	66.469	139.262	83.560	108.409	118.552	534.443

Umsókn um stækkun

- Árið 2008 ákvað stjórn Álfsfells að leggja drög að umsókn um stækkun á starfsleyfi umfram 200 tonn
- Samið var við Náttúrustofu Vestfjarða um að gera nauðsynlegar rannsóknir og jafnframt að gera gera skýrslu sem lögð skyldi fram sem tilkynning til ákvörðunar á matsskyldu
- Ákveðið var að sækja um leyfi til allt að 900 tonna ársframleiðslu

Umsókn um stækkun

- Staðháttum lýst í máli og myndum
- Skipulag (utan netalaga)
- Matsskylda: Tilkynningaskylda (umfram 200tonn)
- Rannsóknir á svæðinu: NV gerði rannsóknir á botndýralífi, straumum og seltu á áhrifasvæði fiskeldis Álfsfells sumarið 2008
- Tvö fyrirtæki eru með fiskeldi í Skutulsfirði: Glaður ehf og Álfsfell ehf

Umsókn um stækkun

- Staðsetning: Innsta kví er u.þ.b. 1 km framan við eyrina í firðinum og 500 metrar eru í fjöru við Hnífsdalsveg. Dýpi er að meðaltali 22 metrar og dýpkar eftir því sem utar dregur
- Ekki þröskuldur
- Síður viðkvæmur viðtaki skv reglug. Nr 798/99

Umsókn um stækkun

- Umhverfispættir - áhrif vegna fiskeldis:
Botndýrlíf - grunnástand. Tekin voru botnsýni við sjókvíarnar og á viðmiðunarsvæði vorið 2008
- Niðurstaða: Fjölbreytileikastuðlar og einsleitnistuðlar komu vel út. Hinsvegar lítilsháttar lykt af sýnunum undir kvíunum
- Ályktun NV: Álag á botninn er enn lítið

Umsókn um stækkun

- Hversu stórt svæði undir kvíum verður fyrir áhrifum?
- Á hvaða stigi þarf að hvíla svæðið, hversu lengi og hvað langt frá?
- Álfsfell bauðst til að taka ný botnsýni 2 árum seinna til að kanna stöðuna/breytingu
- Hvíla viðkomandi svæði í a.m.k 6 mánuði
- Færa kvíar um 200-500 metra, enda áhrifin afar staðbundin

Umsókn um stækkun

- Eldið er ekki nálægt verndarsvæðum
- Eldið hefur ekki áhrif á nytjar
- Eldið hindrar hvorki för né útsýni ferðamanna eða annarra
- Þættir sem kunna að hafa áhrif á eldið:
 - Rekís (hafís kom inn á fjörðinn 2007)
 - Lagnaðarís hefur ekki verið vandamál á þessum stað

Umsókn um stækkun

- Straumar:
 - Gerð var straummæling 7-8.maí 2008 (stórstr.)
 - Straumur ekki sterkur skv þessari mælingu
 - Opið fyrir Ísafjarðardjúpi og má því búast við straumpúlsum og róti
- Hitastig: lægst í byrjun mars 2006 (0,35 gráður á C)
- Selta: svipuð og gengur og gerist við Ísland

Umsókn um stækkun

- Dýra- og þörungalíf:
 - Áfallalaust vegna þessa síðan 2002
- Marglyttur, selir, fuglar, kræklingur, hrúðurkarl
- Þörungar:
 - Mælt er sjóndýpi með Sacci diskum einu sinni til tvisvar í viku

Umsagnaraðilar

- Ísafjarðarbær
- Siglingastofnun
- Fornleifavernd
- Hafrannsóknastofnun
- MAST/Dýralæknir fisksjúkdóma
- Náttúrustofa Vestfjarða
- Umhverfisstofnun

Umsagnir

- Ísafjarðarbær: Ekki þörf á umhverfismati
- Siglingastofnun: Ekki þörf á umhverfismati en nauðsynlegt að merkja kvíar og gefa upp nákvæma staðsetningu
- Fornleifavernd: Engar þekktar fornleifar á svæðinu
- Hafrannsóknarstofnun: Ófullnægjandi straummælingar

Umsagnir

- MAST/Dýralæknir fisksjúkdóma: Fjörðurinn þolir mun meira eldi út frá sjónarmiði smitsjúkdóma.
- Náttúrstofa Vestfjarða: Ekki þörf á mati á umhverfisáhrifum

Umsagnir

- Umhverfisstofnun:
 - Litur botngerðar er svartur og lykt af sýnum, sem bendir til súrefnisskorts
 - Niðurstöður botndýrarannsókna benda til breytinga á lífríki undir kvíum
 - Ekki kemur fram hvaða áhrif aukið fiskeldi muni hafa á annað dýralíf á svæðinu og hvaða keðjuverkun breyting á botndýralífi getur haft í för með sér í vistkerfi svæðisins

Umsagnir

- Umhverfisstofnun (frh):
 - Bendir á að önnur Norðurlönd hafa sett strangar reglur og viðmiðunarmörk
 - Gerir athugasemd við að Skutulsfjörður sé talinn síður viðkvæmur viðtaki
 - Telur að Skutulsfjörður sé þröskuldsfjörður sem geti verið óheppilegt fyrir fiskeldi

Umsagnir

- Umhverfisstofnun (frh)
 - Telur að skv aðferðum við staðarval fyrir fiskeldi sé straumur a.m.k. 5cm/sek
 - Bendir á hugsanlega hættu á rekís, sem gæti leitað inn fjörðinn úr meiri straumi í minni
 - Fiskeldi Glaðs ehf er einnig í firðinum
- Niðurstaða: Umhverfisstofnun telur að líkur séu á að framkvæmdin geti haft í för með sér umtalsverð umhverfisáhrif

Stjórnsýslukæra

- Kæra lögð fram 29. janúar 2010.
- Kvartað yfir mismunandi túlkun fagaðila á hinum ýmsu mælingum
- Kvartað yfir ósamræmi í umsögnum UST í öðrum málum
- Brugðist var við ábendingu Hafró um ófullnægjandi straummælingu.

Stjórnarsýslukæra

- Málið fer í nýtt umsagnarferli
- Sama svar frá öllum aðilum, þ.m.t Hafró sem telur að lengri tíma þurfi til straummælinga
- Gerð er straummæling allan febrúar 2010 sem leiðir í ljós að straumur er að meðaltali 5,2 cm/sek og púlsar upp í 27 cm/sek. Hafró telur að ekki séu líkur á umtalsverðum umhverfisáhrifum miðað við þessar niðurstöðu

Úrskurður ráðuneytis

- Úrskurður ráðuneytis 16.janúar 2011:
Ákvörðun Skipulagsstofnunar frá 22.desember 2009 um að framkvæmdin skuli háð umhverfismati er staðfest

Úrskurður ráðuneytis:

- Vísbendingar eru um að núverandi eldisstarfsemi Álfsfells ehf í Skutulsfirði hafi nú þegar haft neikvæð áhrif á botndýralíf. Grunnupplýsingar skortir, m.a. um lífríki svæðisins, áhrif á botndýralíf og vistkerfi, burðarþol svæðisins, sammögnunaráhrif með annarri starfsemi og skilgreiningu á svæðinu sem viðtaka. Þá eru takmarkanir á möguleikum á að færa til sjókvíar og veitir tilvist þröskulds í Skutulsfirði vísbendingar um að hugsanlega geti verið lítil vatnsskipti á sjávarbotni. Í þessu sambandi vísar ráðuneytið sérstaklega til i og ii liða 1.tölul.,iv.liðar og i. Og ii liðir 3. tölul.3 viðauka laga um mat á umhverfisáhrifum.

TAKK FYRIR!